

Начало > Семейноправни въпроси и наследство > Наследяване > Адаптиране на вещни права
Адаптиране на вещни права

Португалия

1 Кои вещни права биха могли да възникнат в резултат на наследяване съгласно правото на тази държава членка?

УВОДНИ БЕЛЕЖКИ

Преди всичко следва да се отбележи, че вещни права могат да бъдат права на ползване (*direitos reais de garantia*) или права на обезпечение (*direitos reais de garantia*).

Второ, освен вещните права върху материални предмети, част от доктрината защитава съществуването на вещни права върху нематериални предмети.

И накрая, в правото в Португалия се утвърждава принципът на ограничения брой (*numerus clausus*) или изчерпателния характер на вещните права (член 1306 от Гражданския кодекс (*Código Civil*)).

ПРАВА, КОИТО МОГАТ ДА ПОДЛЕЖАТ НА НАСЛЕДЯВАНЕ

На наследяване могат да подлежат съвкупност от права, които не се погасяват при смъртта на техния притежател, а се запазват и след нея.

Член 2025 от Гражданския кодекс на Португалия (*Código Civil*) гласи следното по отношение на това какво може да подлежи на наследяване:

„1. Правоотношения, които се прекратяват със смъртта на съответния им носител поради техния характер или по силата на закона, не подлежат на наследяване.

2. Отменими права също могат да бъдат погасени при смъртта на притежателя, ако последният е предвидил това.“

Например плодopolзването и вещното право на ползване и обитаване са вещни права, които по силата на закона се погасяват със смъртта на техния притежател (член 1476, параграф 1, буква а) и член 1485 от Гражданския кодекс (*Código Civil*)).

Актуалните промени в Гражданския кодекс могат да бъдат намерени на португалски език на адрес:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=775&tabela=leis&so_miolo=&

С изключение на плодopolзването, вещното право на ползване и обитаване, вещните права, попадащи в обхвата на някоя от предвидените в член 2025 от Гражданския кодекс ситуации, или други случаи, специално предвидени в други правни разпоредби, останалите вещни права могат по правило да подлежат на наследяване.

Налице са ограничения по отношение на определени права, като например вещни права, касаещи регистрирани оръжия, които могат да подлежат на наследяване само при определени условия, посочени в член 37 от правната рамка за оръжията и боеприпасите (*Regime Jurídico das armas e munições*), който гласи следното:

„1. Придобиването на всяко регистрирано оръжие чрез наследяване на наследственото имущество на починало лице е допустимо с разрешението на националния директор на *pólicia de segurança pública* — PSP (полицията).

2. За целите на предходния параграф наличието на оръжия трябва да бъде декларирано пред PSP в срок от 90 дни от смъртта на предишния собственик или от откриването на оръжията от този, който ги притежава.

3. Националният директор на PSP може да разреши оръжието да бъде регистрирано на името на управителя на наследственото имущество до подялбата на имуществото на починалото лице, като в този случай е задължително оръжието да се предаде на отговорно пазене на PSP.

4. В случай че управителят на наследственото имущество или друг наследник отговаря на законовите условия за притежаване на оръжие, регистрацията може да бъде поискана на негово име, ако то остане в негово притежание.

5. По молба на управителя на наследственото имущество оръжието може да бъде прехвърлено на страна, която отговаря на критериите за притежаването му, като придобиващата страна се избира от заинтересованата страна; или оръжието може да бъде продадено на публична продажба от PSP, като получената сума от прехвърлянето, нетно от такси, се плаща към наследственото имущество.

6. След приключването на делбата оръжието ще бъде предоставено на наследника бенефициер, при условие че отговаря на законовите условия за притежаването му.

7. След като изминат 10 години без каквото и да е искане по отношение на имуществото, то ще бъде обявено за конфискувано от държавата.“

Правната рамка за оръжията и боеприпасите, одобрена със Закон № 5/2006 от 23 февруари 2006 г., може да бъде намерена на португалски език на адрес: http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=692&tabela=leis&so_miolo=

ВЕЩНИ ПРАВА НА ПОЛЗВАНЕ

В законодателството се предвиждат следните вещни права на ползване (членове 1302—1575 от Гражданския кодекс и правната рамка за разпределеното във времето ползване на собственост (*Regime Jurídico da Habitação Periódica*) са посочени по-долу):

право на собственост (*direito de propriedade*),

съсобственост (*compropriedade*),

собственост върху апартамент (*propriedade horizontal*),

плодopolзване (*usufruto*),

вещно право на ползване и обитаване (*direito real de uso e habitação*),

вещно право на разпределено във времето ползване на собственост (*direito real de habitação periódica*),

право на строеж (*direito de superfície*),

сервитутни права (*servidões prediais*).

Правната рамка за разпределено във времето ползване на собственост е одобрена със Законодателен указ № 275/93 от 5 август 1993 г. и може да бъде намерена на португалски език на адрес: http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=648&tabela=leis

ВЕЩНИ ПРАВА, СВЪРЗАНИ С ГАРАНЦИИ

В Гражданския кодекс се предвиждат следните вещни права, свързани с гаранции:

отдаване под наем (*Consignação de rendimentos*) — член 656,

залог (*Penhor*) — член 666,

ипотека (*Hipoteca*) — член 686,

изключително право върху недвижим имот (*Privilégios imobiliários*) — член 743 и член 744, право на задържане (*Direito de retenção*) — член 754 и член 755.

ВЕЩНИ ПРАВА ВЪРХУ МАТЕРИАЛНИ ПРЕДМЕТИ

В член 1302 от Гражданския кодекс се посочва, че предмет на урежданото от този закон право на собственост могат да бъдат само движими или недвижими материални предмети (включително вода).

ВЕЩНИ ПРАВА ВЪРХУ НЕМАТЕРИАЛНИ ПРЕДМЕТИ

Член 1303 от Гражданския кодекс се отнася до интелектуалната собственост, която на свой ред се урежда от Кодекса за индустриалната собственост (*Código da Propriedade Industrial*). В част от доктрината се определя, че интелектуалната собственост е понятие, което включва авторското право и свързаните с него права, както и индустриалната собственост. В португалското право се използват и двете наименования: интелектуална собственост (в Гражданския кодекс) и индустриална собственост (в Кодекса за индустриалната собственост).

Съгласно член 1 от Кодекса за индустриалната собственост в обхвата на индустриалната собственост попадат рибарството, селското стопанство, горското стопанство, животновъдството и добивната промишленост, промишлеността и търговията в тесен смисъл, както и всички природни или произведени продукти и услуги.

Доктрината не е единодушна по отношение на това дали националното право приема правото на собственост и други вещни права върху нематериални предмети, напр. собственост върху търговско предприятие или интелектуална собственост. Този въпрос подлежи на тълкуване от съдилищата.

Кодексът за индустриалната собственост урежда правата по отношение на патенти, полезни модели, полупроводникови изделия, дизайни, търговски марки, награди, лога, наименования за произход и географски указания, както и тяхното изменение и прехвърляне.

Права, произтичащи от патенти и полезни модели, както и топологиите на полупроводниковите изделия, дизайни и търговски марки и други отличителни търговски знаци, могат да се предоставят като залози — член 6 от Кодекса за индустриалната собственост.

Актуализираният текст на Кодекса за индустриалната собственост може да бъде намерен на португалски език на адрес:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?tabela=leis&artigo_id=438A0002&nid=438&versao=&tabela=leis&so_miolo

По отношение на търговски дружества наследяването на права върху дялови участия или участия в акционерно дружество в резултат на смъртта на един от партньорите и изискванията във връзка с това наследяване се уреждат в Кодекса на дружествата (*Código das Sociedades Comerciais*), а именно:

член 184 по отношение на наследяването в резултат на смърт на член на обикновено партньорство,

член 198, член 225 и член 252, по отношение на наследяването в резултат на смърт на член на дружество с ограничена отговорност,

член 469 и член 475, по отношение на наследяването в резултат на смърт на партньор в командитно дружество.

Актуализираният текст на Кодекса на търговските дружества може да бъде намерен на португалски език на адрес:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=524&tabela=leis&so_miolo=&

2 Тези вещни права вписват ли се в регистър на правата върху недвижими или движими вещи и ако да, такова вписване задължително ли е? В кои регистри се вписват и какви са изискванията за вписване и процедурата?

Да, по правило тези права се вписват в регистър, както е посочено по-долу.

СЛУЖБИ ПО ВПИСВАНИЯТА

В службите по вписванията (*Conservatórias do Registo Predial*) се вписват актове, свързани с правния статут на сгради, включително следните вещни права (член 1 и член 2 от Кодекса за имотния регистър (*Código de Registo Predial*):

правни актове за определяне на учредяването, признаването, придобиването или изменението на права на собственост, плодopolзване, ползване и обитаване, право върху повърхност или сервитутно право;

правни актове за определяне на учредяването или изменението на хоризонтално имущество и правото на разпределено във времето ползване на собственост;

промени в собствеността върху земя, произтичащи от подялбата на земя, промяната на структурата на съсобствеността и делба, както и съответните изменения;

предложение за прехвърляне или обременяване, преференциални клаузи и преференциално разпореждане със завещание, ако са били действително в сила, както и прехвърляне на договорен статут, произтичащ от тези факти;

прехвърляне на имуществото на кредитори;

ипотека, нейното прехвърляне или промяна, прехвърляне на степента на приоритет на съответното вписване и отдаването под наем;

прехвърляне на вземания, обезпечени с ипотека или отдаване под наем, когато прехвърлянето на гаранция е важно;

лизинг за повече от шест години и неговото прехвърляне или преотдавания, с изключение на аренда;

залог по кредит, обезпечен с прехвърляне на ипотека или отдаване под наем, както и всички други действия или договорености, които засягат същите вземания;

всички други ограничения на правата на собственост, подлежащи на вписване съгласно закона;

правни актове, които водят до погасяване на права, тежести или вписани задължения.

Вписването на горепосочените факти е задължително, с изключение на тези, изброени в член 8-А от Кодекса за имотния регистър.

Съгласно член 687 от Гражданския кодекс ипотека трябва да бъде вписана или в противен случай няма да бъде призната по отношение на страните.

Условията за вписване на земя се определят в следните правни разпоредби от Кодекса за имотния регистър:

тези, подлежащи на задължението за вписване, както и крайните срокове и допустимостта на права върху недвижим имот, са посочени в член 8- В, член 8- С, член 8- D и член 9,

предварителното вписване, продължаването на вписване — и по-специално принципът на наследяване на правото на собственост и освобождаването от предварително вписване в дневника за покупките въз основа на делба/наследяване — са определени в членове 34 и 35,

Допустимостта за подаване на заявление за вписване и възможността за представителство са предвидени в членове 36—39,

Формата и средствата за подаване на заявление за вписване — и по-специално правото да се извърши вписване по електронен път — са посочени в членове 41—42-А,

Документите, които трябва да бъдат представени, са тези, предвидени в членове 43—46.

Кодексът за имотния регистър може да бъде намерен на португалски език на адрес:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=488&tabela=leis

По-подробна информация относно заявления във връзка с имотния, търговския и автомобилния регистър, като например начина за изпращане на заявлението, изискванията и услугите, е достъпна онлайн на адрес: <http://www.irm.mj.pt/sections/empresas>.

СЛУЖБИ НА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР

В службите на търговския регистър се вписват актове, предназначени да популяризират правния статут на отделни търговци, търговски дружества, гражданскоправни сдружения в търговски формат и еднолични предприятия с ограничена отговорност. В службите на търговския регистър се извършват вписвания и на определени актове, касаещи правния статут на кооперации, публични предприятия, допълнителни групи предприятия и европейски обединения по икономически интереси.

Актовете, определени в член 15 от Кодекса за търговския регистър (*Código de Registo Comercial*), трябва да бъдат вписани в регистъра към службите на търговския регистър, а именно:

„Член 15 (Актове, подлежащи на задължително вписване)

1. Вписването на актовете, посочени в член 3, параграф 1, букви а)–с) и е)–z) и параграф 2, член 4, член 5, букви а), е) и f), членове 6, 7 и 8 и член 10, букви с) и d), е задължително.
2. С изключение на предвиденото в следващите параграфи, вписването на актовете, посочени в предходния параграф, трябва да бъде поискано в срок от два месеца от датата на издаване.
3. Актовете, посочени в член 5, букви а), е) и f), трябва да бъдат поискани в срок до два месеца от датата на публикуване на указа за тяхното определяне.
4. Заявлението за вписване на сметки на дружество и сметките на едноличните предприятия с ограничена отговорност трябва да бъде подадено до 15-ия ден от седмия месец след края на финансовата година.
5. Исковете, решенията, процедурите и обезпечителните мерки, предвидени в член 9, също подлежат на задължително вписване.
6. Вписването на временно разпореждане не е задължително, ако заявлението за вписване на поисканата обезпечителна мярка вече е било подадено, като вписването му не е задължително също и ако заявлението за вписване на главния иск вече е било подадено.
7. Вписването на исковете и на временните разпореждания за спиране на дружествени решения трябва да бъде поискано в срок до два месеца от датата на предложението за тях.
8. Вписването на окончателни решения, постановени по искове и разпорежданията, посочени в предходния параграф, трябва да бъде поискано в срок до два месеца от постановяване на окончателното и неподлежащо на обжалване решение.“

Условията за вписване в търговския регистър са определени в членове 28–53 от Кодекса за търговския регистър.

Съгласно член 32, параграфи 1 и 2 от Кодекса за търговския регистър:

на вписване подлежат само актове, установени в документи, които ги обосновават законово,

документи, написани на чужд език, могат да бъдат приети само когато са преведени, освен ако не се отнасят до факти, които подлежат на вписване чрез транскрипция, написани са на английски, френски или испански език и компетентното длъжностно лице говори свободно съответния език.

Що се отнася до фискалните задължения, съгласно член 51, параграф 1 от Кодекса за търговския регистър никой акт, за който се заплащат такси от фискален характер, не може да бъде вписан окончателно, без данъчните задължения да бъдат платени или обезпечени.

Кодексът за търговския регистър може да бъде намерен на португалски език на адрес:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=506&tabela=leis

РЕГИСТРАЦИЯ НА ЦЕННИ КНИЖА

Наред с другите, определени по закон, като ценни книжа са допустими следните:

дялове и акции,

облигации,

собствен капитал,

дялове в колективни инвестиционни предприятия,

права във връзка с отговорността по отношение на ценните книжа, посочени в предходните точки, при условие че отговорността обхваща цялата

емисия или серия или е предоставена към момента на емитирането,

автономни гаранции,

други документи, представляващи съизмерими правни ситуации, при условие че е възможно да бъдат прехвърлени на пазара.

Ценните книжа са в поименна форма (член 52 от Кодекса за ценните книжа на Португалия (*Código de Valores Mobiliário*)).

Придобиването на ценни книжа, както и учредяването, изменението или погасяването на плодopolзване, залог или други правни положения, които обременяват ценните книжа, се регистрира (по правило с емитиращото предприятие или с управляващото предприятие) и може да подлежи на наследяване.

Регистрирането на ценни книжа, регистриращите органи, изискванията за регистрация, последиците от регистрирането върху установяването, прехвърлянето и упражняването на права и наследяването на такива права се различават в зависимост от посочените по-горе категории имущество.

Този въпрос се урежда от Кодекса за ценните книжа на Португалия, одобрен със Законодателен указ № 486/99 от 13.11.1999 г., чийто актуализиран текст може да бъде намерен на португалски език на адрес:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=450&so_miolo=&tabela=leis&nversao=

РЕГИСТРИ НА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

Факти, свързани с правния статут на моторните превозни средства и техните ремаркета, се вписват в регистрите на моторните превозни средства (*Conservatórias do Registo Automóvel*).

За целите на регистрацията за превозни средства се считат моторните превозни средства и техните ремаркета, които подлежат на регистрация съгласно Кодекса за магистралите (*Código da Estrada*).

Член 117 от Кодекса за магистралите гласи, че превозните средства и ремаркетата подлежат на задължително регистриране. Актуализираният текст на Кодекса за магистралите, одобрен със Законодателен указ № 114/94 от 3 май 1994 г., може да бъде намерен на португалски език на адрес:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_estrutura.php?tabela=leis&artigo_id=&nid=349&nversao=&tabela=leis&so_miolo=

В член 5 от Кодекса за регистрацията на моторните превозни средства (*Código de Registo Automóvel*) се предвижда следното по отношение на задължителното регистриране на моторните превозни средства:

„Член 5

1. На вписване подлежат следните:

a) право на собственост и на плодopolзване;

b) запазване на правото на собственост, определено в договори за продажба на моторни превозни средства;

c) ипотека, нейното изменение и прехвърляне, както и прехвърляне на степента на приоритет на съответното вписване;

- d) финансовият лизинг и прехвърлянето на права, произтичащи от него;
- e) отдаване под наем за срок, по-дълъг от една година, когато съответният договор води до възникването на очакване за прехвърляне на собственост;
- f) определяне на превозното средство за отдаване под наем без шофьор;
- g) прехвърлянето на вписани права или кредити, както и залогът, наложеният временен заповест и заповестта върху вземанията по такива кредити;
- h) заповестта, временният заповест, описът или конфискацията, конфискацията в рамките на наказателно производство или всякакви други съдебни или административни мерки или действия, които засягат свободното разпореждане с превозни средства;
- i) тежестите във връзка с неотчуждимостта или неналичията, предвидени в данъчното законодателство;
- j) погасяването или изменението на вписани по-рано права или задължения, промяна в структурата на името или стойността и промяна на обичайното местопребиване или седалището на собствениците, плодоползвателите или лизингодателите на превозните средства;
- l) всички други актове, подлежащи на вписване по закон.

2. Актовете посочени в точки а), б), д), е), ф) и и) и вписването на промяната на името или стойността и обичайното местопребиване или седалището на собствениците, плодоползвателите и лизингодателите на превозните средства.

3. Вписването на правото на собственост в случай на наследствена приемственост се отменя, когато наследникът(наследниците) възнамеряват да прехвърлят превозното средство.“

Моторните превозни средства не могат да бъдат залагани — член 8 от Кодекса за регистрация на автомобилите

Условията за регистрацията на моторните превозни средства са определени в член 11 от Кодекса за регистрация на моторните превозни средства:

„Член 11

1. Нито едно действие, което е отбелязано в удостоверението за регистрация или което се отнася до премахването или изменението на фактите, записани в него, не може да бъде извършено без представянето на предварително издаденото удостоверение.

2. Разпоредбите на предходния параграф не се прилагат:

а) в случай на загуба или повреда на удостоверението за регистрация;

б) в случаите, когато заявленията за регистрация на моторни превозни средства са подадени по интернет.

3. Когато регистрацията е поискана от заинтересована страна, която не притежава удостоверението за регистрация, регистраторът трябва да уведоми притежателя на въпросното удостоверение съгласно параграф 2 от предходния член, без да се засяга регистрацията.

4. Ако не е подадено уведомление или ако удостоверението не е изпратено на регистратора в установения срок, регистраторът иска този документ да бъде иззет от всеки административен или полицейски орган.“

Регистрацията на моторни превозни средства се урежда от Законодателен указ №54/75 от 12 декември 1975 г., който може да бъде намерен на адрес:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=598&tabela=leis

НАЦИОНАЛЕН РЕГИСТЪР НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Въздухоплавателно средство или отделно оборудване (двигател, ротор, въздушно витло и др.) трябва да бъде регистрирано в Националния регистър на въздухоплавателните средства.

Заявлението за регистрация се подава чрез използвана на формуляра, който се придружава от следните документи:

документ за продажба или друг документ, доказващ продажбата,

удостоверение за бракуване в регистъра за въздухоплавателни средства на държавата на предишната регистрация или удостоверение за липса на регистрация,

удостоверение за митническо оформяне, в случай че въздухоплавателното средство е внесено от държава извън ЕС,

Две снимки на въздухоплавателното средство, една в профил и една анфас, с изрисувани национални и регистрационни знаци, във формат 9x12, без рамки и разпечатани в неутрални цветове.

Документи, издадени в чужди държави, трябва да съдържат подписите на лицата, които надлежно са ги заверили нотариално и са ги легализирали с положен апостил, в съответствие с разпоредбите на член 3 и член 4 от Хагската конвенция от 5 октомври 1961 г. за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана със Законодателен указ № 48450 от 24 юни 1968 г., или да са надлежно заверени нотариално и легализирани от португалски дипломатически или консулски представител в тази държава.

Документи, издадени в Португалия от юридическо лице, трябва да са подписани от признатите по закон законни представители с думите „надлежно упълномощени при надлежно упражняване на своите правомощия.“

Допълнителна информация може да бъде намерена на уебсайта на Националния орган за гражданска авиация (*Autoridade Nacional de Aviação Civil*): <http://www.anac.pt/vPT/Generico/Aeronaves/RegistoAeronauticoNacional/RegistodeAeronaves/Paginas/RegistodeAeronaves.aspx>

РЕГИСТЪР НА ПЛАВАТЕЛНИТЕ СЪДОВЕ

Регистрацията на плавателни съдове се урежда от Общата разпоредба за пристанищните власти (*Regulamento Geral das Capitânicas*) —

Законодателен указ № 265/72 от 31 юли 1972 г. — в последната ѝ версия, която може да бъде намерена на адрес:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=1721&tabela=leis&ficha=1&pagina=1&so_miolo=&

Освен това се прилага Законодателен указ № 96/89 от 28 март 1989 г. за установяване на Международен регистър на плавателните съдове на Мадейра и Министерска заповед за изпълнение № 715/89 от 23 август 1989 г., която урежда определени аспекти от него.

Съгласно тази правна рамка:

националните плавателни съдове, с изключение на тези, принадлежащи на Флота, трябва да имат вписано право на собственост, за да извършват дейност съгласно която са квалифицирани,

търговските плавателни съдове също подлежат на търговска регистрация съгласно съответното право,

националните плавателни съдове се регистрират в морските служби, с изключение на съдове за развлечения, които се регистрират в организациите, посочени в действащата правна уредба,

в случай на нови придобивания или нови конструкции е компетентна морската служба, посочена в съответното разрешение,

в случай на придобиване или замяна на конструкции е компетентна морската служба, в която са регистрирани заменените части,

плавателен съд, който е построен или придобит на пристанище в която и да е част от националната територия, може да бъде продаден или

регистриран на друго пристанище в рамките на същата територия или на друга част от нея, при условие че има съответното разрешение,

малки плавателни съдове, дори и да са спасителни лодки, малки спомагателни риболовни кораби и малки немоторни крайбрежни плавателни

съдове без платна, като например малки лодки, скифове, надуваеми лодки и водни колела, предназначени за използване до 300 м от бреговата

линия при отлив, не подлежат на регистрация, но попадат в обхвата на компетентността на морския орган, който отговаря за издаването на

лицензии за тяхната експлоатация.

Изискванията за регистрация на плавателни съдове са определени в член 77 от Общата наредба за пристанищните власти.

Що се отнася до регистрацията на плавателни съдове в случай на наследяване при смърт:

в случай на наследяване измененията в регистрацията се основават на удостоверяване на акта за делба или на таблицата с дялове и съответното решение за ратификация, придружено от документ, издаден от компетентната финансова служба, потвърждаваща, че съответният данък върху наследството (член 82, параграф 2 от Общата наредба за пристанищните власти) е платен, обезпечен или не е дължим, чуждестранни плавателни съдове, придобити чрез наследяване въз основа на иск, предявен пред португалските съдилища, се регистрират в морската служба, определена от по-висшестоящия орган (член 75, параграф 3 от Общата наредба за пристанищните власти).

Регистрация на оръжия

Оръжията и боеприпасите подлежат на задължително деклариране и регистрация от PSP (Полицията за обществена сигурност).

Прилага се вече посочената по-горе законодателната рамка за оръжията и боеприпасите, като изискванията за деклариране и регистрация са изложени в нея.

Наследяването в резултат на смърт подлежи на изискванията, определени в член 37 от посочената по-горе рамка за оръжията и боеприпасите.

Регистрацията на интелектуална собственост се извършва в Националния институт за индустриална собственост (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*).

Предоставянето на патенти, полезни модели, полупроводникови изделия и дизайн или модел, регистрация на търговски марки, награди или лога, регистрация на наименование за произход и географско указание се извършва от Националния институт за индустриална собственост, като съответните заявления трябва да се подадат до него.

Изискванията за и последиците от подаването на заявленията за предоставяне или регистрация са определени в Кодекса за индустриалната собственост за всяка от горепосочените категории, без да се засяга законодателството на Европейския съюз и приложимите международни конвенции.

За практическа информация относно начина на подаване и изготвяне на заявление за предоставяне или регистрация можете да направите справка с уебсайта на Националния институт за индустриална собственост: <http://www.marcaspatentes.pt/index.php?section=69>

3 Какви са правните последици, свързани с вписването на вещни права?

По правило вписването на вещни права върху недвижимо имущество няма конститутивен характер на право на придобиване по закон. За други категории имущество обаче това правило може да включва изключения, предвидени в специални правни разпоредби.

ПОСЛЕДИЦИ ОТ ВПИСВАНЕТО НА ЗЕМЯ

Последиците, свързани с вписването на вещни права върху недвижим имот, са тези, предвидени в членове 4—7 от Кодекса за имотния регистър, както следва:

„Член 4 (Последици между страните)

1. Актове, подлежащи на вписване, могат да се използват като основание между самите страни или между техните наследници дори и да не са били вписани.
2. Горепосочената разпоредба се прилага по отношение на актове, представляващи ипотека, последиците от която за самите страни зависят от извършването на вписването.“

„Член 5 (Изпълнителна сила по отношение на трети страни)

1. Актове, подлежащи на вписване, ще имат последици спрямо трети страни само след датата на вписването им.
2. Разпоредбите на предходния параграф не се прилагат в следните случаи:
  - a) придобиването по давност на правата, посочени в член 2, параграф 1, буква а),
  - b) видими сервитути,
  - c) актове, свързани с неопределени вещи, когато те не са надлежно посочени и уточнени.
3. При липсата на вписване заинтересованата страна не може да бъде принудена да извърши такова нито от тези, които са задължени да насърчават подобно вписване, нито от техните наследници.
4. За целите на вписването трети страни са тези, които са придобили взаимно несъвместими права от общ източник.
5. Невписан лизинг за период, по-дълъг от шест години, не подлежи на изпълнение спрямо трети страни.“

„Член 6 (Приоритет на вписване)

1. Първото вписано право има предимство пред последващите вписани права по отношение на същите вещи, по реда на датата на вписване, а ако датата е една и съща, според времевия ред на подаване на съответните заявления.
2. (Отменен)
3. Вписване, което става окончателно, запазва приоритета, който е имало, докато е било временно.
4. В случай на отказ вписване, направено след подадена жалба, която се счита за мотивирана, запазва приоритета, съответстващ на подаването на отказания документ.“

„Член 7 (Презумпции, произтичащи от вписването)

Окончателното вписване представлява презумпция, че правото съществува и се отнася до вписания притежател при точните условия, определени от вписването.“

ПОСЛЕДИЦИ ОТ ТЪРГОВСКАТА РЕГИСТРАЦИЯ

Последиците от търговската регистрация произтичат гласно от разпоредбите на членове 11—14 от Кодекса за търговския регистър, както следва:

„Член 11 (Презумпции, произтичащи от вписването)

Вписването чрез окончателен препис представлява презумпция, че правното положение съществува при точните условия, съгласно които е определено.“

„Член 12 (Приоритет на вписвания)

Първият вписан акт е с предимство пред последващите такива по отношение на същите дялове или дружествени холдинги според реда на съответното заявление.“

„Член 13 (Последици между страните)

1. Актове, подлежащи на вписване, могат да се използват като основание между самите страни или между техните наследници дори и да не са били вписани.
2. Изключения от предходния параграф са учредителните актове на дружествата и измененията към тях, към които се прилагат разпоредбите на Кодекса на дружествата (*Código das Sociedades Comerciais*) и законодателството относно европейските акционерни дружества.“

„Член 14 (Изпълнителна сила по отношение на трети страни)

1. Актове, подлежащи на вписване, ще имат последици спрямо трети страни само след датата на вписването им.

2. Актове, подлежащи на вписване и задължително публикуване в съответствие с член 70, параграф 2, ще имат последици спрямо трети страни само след датата на публикуване.

3. При липсата на вписване заинтересованите страни не могат да бъдат принудени да извършат такова нито от техните законни представители, на които е възложено да насърчават такова вписване, нито от техните наследници.

4. Разпоредбите на този член не засягат разпоредбите на Кодекса на дружествата и законодателството, приложимо по отношение на европейските акционерни дружества.“

ПОСЛЕДИЦИ ОТ РЕГИСТРАЦИЯ НА ЦЕННИ КНИЖА

Последиците от регистрацията на ценни книжа могат да бъдат намерени в рамките на горепосочения Кодекс за ценните книжа (*Código dos Valores Imobiliários*) и се различават според съответната категория ценни книжа. Регистрацията може да има конститутивно действие по отношение на определени категории ценни книжа (член 73 от горепосочения Кодекс за ценните книжа).

ПОСЛЕДИЦИ ОТ РЕГИСТРАЦИЯТА НА ОСТАНАЛИТЕ КАТЕГОРИИ ВЕЩИ, ПОСОЧЕНИ ПО-ГОРЕ

Последиците от регистрацията на оръжия, въздухоплавателни средства, плователни съдове, моторни превозни средства и интелектуална или индустриална собственост могат да бъдат намерени във вече посоченото специално законодателство за всяка от тези категории вещи.

4 Съществуват ли специални правила и процедури за адаптирането на вещно право, което лицето притежава съгласно приложимото към наследяването право, в случай че правото на държавата членка, в която е извършено позоваването, не признава такова вещно право?

Правните разпоредби, които могат да се прилагат по отношение на адаптирането на вещни права в случаи на наследяване, са по принцип член 15 от Гражданския кодекс (напр. когато адаптирането се извършва от съда в рамките на съдебен процес) и член 43-А от Кодекса за имотния регистър (напр. когато адаптирането се извършва от регистратор в документ за регистрация).

Член 15 от Гражданския кодекс (допустимост)

„Компетентността, определена със закон, обхваща само онези правила, които по силата на тяхното съдържание и функция съгласно този закон са част от системата на доктрината, посочена в съдебната норма.“

Член 43-А от Кодекса за имотния регистър (доказателства от чуждестранно право)

„Когато жизнеспособността на заявлението за регистрация трябва да се оценява въз основа на чуждестранно право, заинтересованата страна трябва да докаже неговото съдържание чрез подходящ документ.“

Освен тези правни разпоредби са налице и правила относно тълкуването, разработени чрез доктрина. Според тези правила на доктрината широкото понятие за адаптиране обхваща поне две различни ситуации.

Адаптиране в най-тесния смисъл, което може да се случи, когато е налице технически проблем, произтичащ от прилагането на два различни закона относно наследяването. Например в случай на осиновено дете, чиито осиновители и биологични родители са починали, ако правото на държавата X се прилага за наследяване, произтичащо от смъртта на осиновителите, а правото на държавата Y се прилага за наследяване, произтичащо от смъртта на биологичните родители, това може да доведе до резултат, който не е предвиден от нито една от съответните правни системи (напр. в крайна сметка осиновеното дете не е наследник нито на осиновителите, нито на биологичните родители). Съдът трябва да реши този проблем чрез адаптиране.

Друга ситуация, при която не става въпрос за адаптиране в тесния смисъл на думата, а по-скоро за заместване/транспониране настъпва, когато една доктрина, залегнала в друго право, се заменя с доктрина, позната в националното законодателство.

Понятието за заместване/транспониране осигурява по-подходяща рамка за случаите на адаптиране на вещни права, както е посочено в член 31 от Регламент № 650/2012. Например случаят на заместване на доктрината за „отдаването под наем“ (която е залегнала в правото на друга държава, но не съществува в португалското законодателство) с вещното право върху повърхност (залегнала в португалското законодателство).

Такова заместване/транспониране може да извърши както съдът, когато става въпрос за съдебен процес, така и регистраторът към момента на вписване. Решението за вписване може да бъде обжалвано пред съда (членове 140—146 от Кодекса за имотния регистър).

ЗАБЕЛЕЖКА

Информацията, включена в настоящия информационен лист, не е нито изчерпателна, нито обвързваща по отношение на звената за контакт, съдилищата или други субекти и органи. Макар че се актуализира редовно, тя може да не съдържа всички преразглеждания на закона и следователно не може да замести по всяко време позоваването на действащите правни текстове.

Последна актуализация: 14/10/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Държавите от ЕС, отговарящи за съдържанието на националните страници, са в процес на актуализация на част от съдържанието на този уебсайт предвид оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. Ако на уебсайта има съдържание, което все още не отразява оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, това не е умишлено и ще бъде коригирано в бъдеще.